

Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare SUBJECT TEACHER EDUCATION PROGRAM IN THE UPPER- SECONDARY SCHOOL

90 högskolepoäng - 90 credits

Programkod: KPUIH

Nivå: Grundnivå

Fastställd av: Utbildnings- och forskningsnämnden 2025-12-18

Version: 4

Gäller från: Vårtermin 2026

Behörighet

Ämneskunskaper som motsvarar minst 90 högskolepoäng inom undervisningsämnet idrott och hälsa (för arbete i grundskolans årskurs 7–9), eller minst 120 högskolepoäng inom undervisningsämnet idrott och hälsa (för arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet i idrott och hälsa), varav minst 15 högskolepoäng ska utgöras av ett självständigt arbete (examensarbete). Dessutom dokumenterad kunskap inom: idrott och hälsas metodik, idrott och hälsas didaktik, träningslära och/eller hälsopromotion, simning och livräddning. Behörighetskrav inom program Särskilda krav på förkunskaper för kurs inom programmet anges i respektive kursplan.

Mål

Allmänna mål

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas:

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att:

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(Högskolelagen 1 kap 8§)

Examensmål

Utifrån nationellt beslutade mål för Ämneslärarprogrammet 7-9 och gymnasiet ska studenten:

- för ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förståelse som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana ämnesdidaktiska och didaktiska kunskaper som krävs för den verksamhet utbildningen avser och visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,

- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andras läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll och struktur

Programmet omfattar tre terminer och består av 60 hp utbildningsvetenskaplig kärna, UVK, och 30 hp av verksamhetsförlagd utbildning, VFU.

Utbildningsvetenskaplig kärna, UVK

Lärarstudenter i Sverige läser en utbildningsvetenskaplig kärna vilken omfattar kurser om sammanlagt 60 hp. Kurserna anknyter till kommande yrkesutövning och omfattar:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande
- de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygsättning,
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Verksamhetsförlagd utbildning, VFU

Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen består av tre kurser om sammanlagt 30 högskolepoäng. Skolplacering ges huvudsakligen i en av Stockholms läns stadsdelar eller kommuner.

Utbildningens upplägg

Termin 1:

Perspektiv på utveckling och lärande, 7,5hp G1N
Verksamhetsförlagd utbildning med ämnesdidaktik I, 7,5 hp G1N
Läraren och ledarskapet, 7,5 hp G1N
Utbildning och demokrati, 7,5 hp G1N

Termin 2:

Mångkultur, normer och sexualitet, 7,5 hp G1N
Lärande och specialpedagogik, 7,5 hp G1N
Idrottsdidaktiska utmaningar och lärande, 7,5 hp G1N
Verksamhetsförlagd utbildning med ämnesdidaktik II, 7,5 hp G1F

Termin 3:

Bedömning och betygsättning, 7,5 hp A1N
Verksamhetsförlagd utbildning III, 15,0 hp G1F
Utvecklingsarbete i skolan, 7,5 hp A1N

Examen

Studering som med godkänt resultat genomgått kompletterande utbildning för lärare enligt Förordning om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen (SFS 2011:686) och i övrigt uppfyllt de krav som gäller för avslutade kurser i undervisningsämnet idrott och hälsa erhåller på begäran ett examensbevis för ämneslärarexamen.

Utbildningen leder till någon av följande examina:

- Ämneslärarexamen med inriktning grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa. Examen omfattar 180 hp.
- Ämneslärarexamen med inriktning gymnasieskolan i undervisningsämnet idrott och hälsa. Examen omfattar 210 hp.

Övergångsregler

Denna utbildningsplan gäller fr.o.m. höstterminen 2023. Samtidigt upphör den lokala utbildningsplanen som fastställdes datum 2017-02-22 att gälla. Den som före höstterminen 2022 har påbörjat utbildning enligt 2017-02-22 (version 2) års utbildningsplan har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med höstterminen 2024 (programmets nominella löptid plus två år). Förutsättningar för att examineras på kurser inom programmet som upphävts eller reviderats anges i respektive kursplan

Övrigt

För att få möjlighet att genomföra de utbildningsmoment som är förlagda i barn- och ungdomsskolan krävs ett registerutdrag från polismyndigheten. Riksdagen har beslutat att från och med den 1 april 2008 ska lärarstudenter som inom utbildningen genomför verksamhetsförlagd utbildning genomgå en registerkontroll.